

STELLING ADVOCATUUR

Stationsstraat 21-C
2405 BL Alphen aan den Rijn

HOF VAN DISCIPLINE

maandag 19 juni 2017

zaaknummer 160102

VERZOEK TOT PRECISERING KLACHT EN MOTIVERING

mr. M.J.F. Stelling

1. Ik verzoek het hof de deken opdracht te geven om een uitputtende opsomming te geven van uitlatingen waarvan hij meent dat deze grensoverschrijdend zouden zijn, en om per uitlating inzichtelijk gemotiveerd en met inachtneming van de jurisprudentie van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (hierna: **EHRM**) aan te geven waarom deze niet zouden mogen worden gedaan - althans niet gerechtvaardigd zouden zijn - op grond van de door mij gestelde en onweersproken feiten en omstandigheden. Dit teneinde te bewerkstelligen dat alsnog volledig wordt tegemoetgekomen aan mijn recht om precies te worden geïnformeerd omtrent de verwijten die mij door de deken worden gemaakt, en omtrent de motivering die hij daaraan ten grondslag legt. Zodat het mij ook mogelijk wordt gemaakt om mij effectief te verweren tegen die verwijten.

2. Ter toelichting merk ik het volgende op. Uitgangspunt voor iedere juridische procedure, ook een tuchtrechtelijke, is dat de eisende partij duidelijk maakt waar de zaak om gaat. De eisende partij dient daarbij aan te geven wat de feiten en omstandigheden zijn waarop hij zich beroept, en waarom daaraan bepaalde rechtsgevolgen dienen te worden verbonden. Ook dient de eisende partij, behoudens in bepaalde civielrechtelijke zaken, die feiten en omstandigheden te bewijzen. Onvoldoende duidelijkheid leidt in het civielrecht tot afwijzing van de vordering. In het strafrecht wordt het openbaar ministerie bij een onduidelijke dagvaarding niet-ontvankelijk verklaard. In het bestuursrecht kan het bestuursorgaan om voorkomend geval z'n werk over doen.

3. Ik meen dat het voorgaande, mede gelet op de zaken *Steur tegen Nederland*¹ en *Veraart tegen Nederland*², ook geldt - en ook behoort te gelden - voor het advocatentuchtrecht. Dit temeer nu de deken van een plaatselijke orde van advocaten een bestuursorgaan is, die in al zijn handelen gebonden is aan de beginselen van behoorlijk bestuur. Dit houdt in dat een deken de vereiste zorgvuldigheid dient te betrachten en rekening dient te houden met alle in het concrete geval in geding zijnde belangen. Indien een deken dan ook meent dat hij bevoegd is om zich als bestuursorgaan te mengen in de meningsuiting van een advocaat, maar de betrokken advocaat die bevoegdheid gemotiveerd betwist, dient de deken op grond van het zorgvuldigheidsbeginsel op die bevoegdheidskwestie in te gaan. En indien de deken meent dat bepaalde

uitlatingen van een advocaat mogelijk normoverschrijdend zouden zijn, dient hij ter zake een zorgvuldig onderzoek te doen met inachtneming van de jurisprudentie van het EHRM. Concludeert de deken vervolgens op basis van een dergelijk onderzoek dat uitlatingen van een advocaat daadwerkelijk normoverschrijdend zijn geweest en dat dit tot een tuchtrechtelijke sanctionering behoort te leiden, dan dient hij in zijn dekenbezwaar precies aan te geven om welke uitlatingen het gaat en inzichtelijk gemotiveerd uiteen te zetten waarom de onderscheiden uitlatingen niet door de beugel kunnen.

4. De deken heeft echter van meet af aan niet gehandeld in overeenstemming met zijn wettelijke verplichtingen als bestuursorgaan. Hij weigerde eenvoudigweg in te gaan op mijn argumentatie dat de betamelijkheidsnorm van art. 46 Advocatenwet geen grondrechtsbeperking inhoudt, zodat een deken niet bevoegd is om in te grijpen in de vrijheid van meningsuiting van een advocaat. Dit hoewel hij door mij uitdrukkelijk was gewezen op het feit dat het hof van discipline in de zaak 5379 expliciet had geweigerd om in te gaan op die kwestie en in zaak 7229 daarop op een bedrieglijke manier had gereageerd. Daarmee miskende de deken dat het in het recht niet gaat om het blindelings volgen van jurisprudentie, van welk rechtsprekend college dan ook, maar om de argumenten die hebben geleid tot een bepaalde opvatting. Of zoals Ruth DE BOCK dit in haar preadvies voor de Nederlandse Juristen-Vereeniging stelde:

Wat recht is, is het altijd voorlopige resultaat van een proces van meningsvorming en overtuiging. In dit argumentatieve proces gaat het om de argumenten, om de redenering waarop een bepaalde beslissing berust. Dat is de essentie van "recht als discursieve grootheid".³

5. Ook toetste de deken mijn door hem verfoeide uitlatingen niet op een manier zoals is vereist ingevolge art. 10, tweede lid, Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (hierna: **EVRM**) en de daarop betrekking hebbende jurisprudentie van het EHRM. Hij beoordeelde mijn opvattingen niet met inachtneming van de context waarbinnen deze werden geuit. Dit terwijl hij kon weten, en dus als bestuursorgaan ook behoorde te weten, dat het onzorgvuldige onderzoek naar en de onjuiste manier van beoordeling van de meningsuitingen in de tuchtzaken tegen de advocaten STEUR en VERAART, hadden geleid tot een veroordeling van Nederland wegens schending van art. 10 EVRM. De deken handelde dus niet zorgvuldig en dus niet overeenkomstig zijn wettelijke verplichtingen. Art. 3.2 Algemene wet bestuursrecht (hierna: **Awb**) houdt immers de verplichting in voor een deken om "de nodige kennis omtrent de relevante feiten en de af te wegen belangen" te vergaren, en om op basis daarvan te handelen.

6. Dat de deken de vorenbedoelde toetsing achterwege heeft gelaten, is door mij in hoofdstuk 5 van mijn brief van 9 juli 2015 aan de raad van discipline, direct aan de orde gesteld. In dat verband verwees ik onder meer naar de zaak *Morice tegen Frankrijk*⁴ en stelde ik:

In het voorliggende dekenbezwaar toont Martens (...) echter op geen enkele manier aan dat mijn oordelen niet zouden berusten op feiten. Evenmin toont Martens aan dat de door mij gesteld feiten niet juist zouden zijn. Laat staan dat hij aantoonde dat mijn waardeoordelen niet zouden berusten op feiten. En, dit wordt

benadrukt, de bewijslast ligt wat dit betreft geheel op Martens. Want ik heb mijn oordelen steeds zorgvuldig beargumenteerd gepresenteerd. Dit in tegenstelling tot Martens, die bij voortduring volkomen ongefundeerde beweringen doet en die zelfs opzettelijk beweringen doet die evident onverenigbaar zijn met de feiten. En omdat Martens als bestuursorgaan wenst in te grijpen in mijn grondrecht van meningsuiting, behoort hij, indien hij van mening is dat ik een onjuiste voorstelling van zaken zou hebben gegeven, ook aan te tonen dat ik verwijtbaar een onjuiste voorstelling van zaken zou hebben gegeven.⁵

7. De deken heeft in het dekenbezwaar dan ook geen standpunt ingenomen omtrent de aard van mijn uitlatingen in die zin, dat hij niet heeft aangegeven of de door hem verwijtbaar geoordeelde uitlatingen feitelijke mededelingen of oordelen waren, waarvan de juistheid voor bewijs vatbaar is, dan wel waardeoordelen die niet bewezen kunnen worden en aanvaardbaar zijn zodra zij voldoende steun vinden in het feitensubstraat waarop zij betrekking hebben. Bovendien heeft de deken heeft, volkomen in strijd met de beginselen van behoorlijk bestuur, in het voorliggende dekenbezwaar niet op eenduidig wijze aangegeven welke door mij gedane uitlatingen naar zijn mening normoverschrijdend zouden zijn. Hij heeft immers geen uitputtende opsomming gegeven van die uitlatingen, maar heeft volstaan met het - overigens niet altijd correcte - citeren van enkele uitlatingen die hij als "dieptepunten" heeft aangeduid.

8. Wat betreft het onderscheid tussen enerzijds feitelijke mededelingen of oordelen en anderzijds waardeoordelen, wijs ik er overigens op, dat dit onderscheid reeds is gemaakt in de uitspraak van het EHRM inzake *Lingens tegen Oostenrijk*.⁶ Een zaak waarin de feiten waarop de journalist Lingens zich beriep, niet werden betwist. En dat dit laatste geen voorwaarde is om te kunnen komen tot de conclusie dat tot uitdrukking gebrachte waardeoordelen gerechtvaardigd zijn, blijkt uit de uitspraak van het EHRM inzake *Peruzzi tegen Italië*.⁷ De betrokken advocaat maakte zijn negatieve uitlatingen inzake de opstelling van de rechter in de procedure die zijn ongenoegen had gewekt, op geen enkele manier aannemelijk, zodat een maatregel tegen de advocaat op die grond gerechtvaardigd was. Desondanks was zijn negatieve waardeoordeel omtrent de beslissingen die in die procedure waren genomen, op een voldoende feitelijke basis gefundeerd, zodat hem van die oordelen geen verwijt mocht worden gemaakt.

9. Zoals ik terstond in mijn reactie op het dekenbezwaar heb benadrukt, en zoals ook blijkt uit stukken die in het voorliggende dossier zijn opgenomen, heb ik mijn opvattingen telkens beargumenteerd en gedocumenteerd voor het voetlicht gebracht. De deken heeft op geen enkel moment de juistheid van mijn beschrijving van de feiten weersproken, laat staan gemotiveerd en gedocumenteerd weerlegd. De raad van discipline heeft, behoudens de aantoonbaar onjuiste mededeling in § 5.10 van de beslissing van 21 maart 2016 inzake het aantal verzoeken dat mij zou zijn gedaan, de door mij gestelde feiten evenmin weersproken. Dit houdt mijns inziens in dat, behoudens het geval dat de deken die weergave op een bepaald punt alsnog gemotiveerd zou willen weerspreken en ik mij daarover ter zitting heb kunnen uitlaten, dient te worden uitgegaan dat de weergave van de feiten zoals die door mij is gegeven.

10. Het voorgaande houdt in, dat de door mij geuite feitelijke oordelen en waardeoordelen dienen te worden getoetst op basis van de door mij gegeven weergave van de feiten. En nu de deken heeft gesteld dat bepaalde uitlatingen van mij grensoverschrijdend zijn, dient hij gemotiveerd aan te tonen:

- a. dat de zuiver feitelijke oordelen niet gedragen worden door de feiten zoals deze door mij zijn weergegeven;
- b. dat de gemengde oordelen niet gedragen worden door de feiten, dan wel niet in overeenstemming zijn met de ter zake relevante rechtsbeginselen of rechtsregels;
- c. dat de zuivere rechtsoordelen niet in overeenstemming zijn met de ter zake relevante rechtsbeginselen of rechtsregels;
- d. dat de door mij uitgesproken waardeoordelen onvoldoende steun vinden in het feitensubstraat waarop zij betrekking hebben.

11. Dat de deken mijn uitlatingen niet op de vorenbedoelde manier heeft beoordeeld, licht ik licht toe aan de hand van mijn reactie van 9 juli 2015 op het voorliggende dekenbezwaar. In hoofdstuk 6 daarvan ben ik ingegaan op het eerste door de deken vermelde "dieptepunt", te weten de zin:

Het "oordeel" van het hof is zodoende op niets anders gebaseerd dan op een ongebreidelde vooringenomenheid.

Het gaat hierbij om de overweging van het hof van discipline in § 5.21 van de beslissing van 19 januari 2015, die er in feite op neerkomt dat ik volkomen ongefundeerd zou hebben gesteld dat een rechter niet volgens de wet had gevonnist, maar een arrest van de Hoge Raad boven de wet had gesteld en gevolgd. Het hof van discipline spreekt in dat verband zelfs over:

het in de vorm van een drieste aanklacht gegoten verwijt aan de gewraakte rechter dat zij in vergelijkbare zaken de wetsinterpretatie van de Hoge Raad heeft gevolgd in plaats van die van verweerder.

12. Het arrest waar het hier om gaat is dat van 21 december 2001, waarin de Hoge Raad heeft beweerd dat niet op de voorhand kan worden gezegd, dat de nucleaire vernietiging van een stad onrechtmatig zou zijn. Een alleszins bevreemdende uitspraak, omdat ieder weldenkend mens weet dat een militaire aanval op burgers niet mag, en kan bevroeden dat de opzettelijke vernietiging van een stad met al haar inwoners - niet weerbare mannen, vrouwen, kinderen, ouden van dagen - het misdrijf van genocide inhoudt. Maar de Hoge Raad ziet dat klaarblijkelijk anders. En die andere visie heeft geleid tot een bewering die naar mijn mening in moreel en juridisch opzicht alleszins vergelijkbaar is met de denkbeeldige uitspraak, dat niet op de voorhand kan worden gezegd dat de intentionele vernietiging van een groep Joden met behulp van gifgas in een gaskamer onrechtmatig zou zijn. In beide gevallen, de vernietiging van een stad met haar inwoners en de gaskamermoord op Joden, worden immers burgers in grote aantallen opzettelijk van het leven beroofd.

13. De ongebreidelde vooringenomenheid van het hof van discipline heb ik in mijn reactie op het dekenbezwaar uitgebreid toegelicht. Daarbij heb ik gewezen op onder meer:

- a. de uitspraak van het Internationaal Gerechtshof van 8 juli 1996, waarin wordt gezegd dat staten burgers nooit tot doelwit van een aanval mogen maken en bij-

- gevolg nooit gebruik mogen maken van wapens die niet in staat zijn onderscheid te maken tussen civiele en militaire doelen;
- b. de ondubbelzinnige bepalingen van Aanvullend Protocol I bij de Conventies van Genève, die het absolute verbod inhouden om de burgerbevolking met militaire middelen aan te vallen;
 - c. mijn pleitnota van 4 april 2011 waarin een zorgvuldige uiteenzetting is gegeven omtrent het internationaal humanitair recht, alsook omtrent de immoraliteit en onwettigheid van de opvattingen van de Hoge Raad;
 - d. het gegeven dat het hof van discipline in zijn beslissing van 19 januari 2015 op geen enkel punt beargumenteerd heeft gesteld dat mijn uiteenzetting omtrent het internationaal humanitair recht en de inzet van kernwapens in mijn pleitnota van 4 april 2011 onjuist zou zijn; en
 - e. het feit dat het hof van discipline geen enkele overweging in het arrest van de Hoge Raad heeft geciteerd, waarin de Hoge Raad het gebruik van kernwapens op inzichtelijke wijze heeft getoetst aan de bepalingen van de Wet internationale misdrijven en de verdragen waarnaar die wet verwijst.

14. Maar de deken is tot op heden dus totaal niet op de gestelde feiten en aangevoerde juridische argumentatie ingegaan. Hij wijst bijvoorbeeld dus ook geen enkele overweging van de Hoge Raad of van het hof van discipline aan, waarin wel degelijk beargumenteerd zou zijn uiteengezet dat de nucleaire vernietiging van een stad in overeenstemming is met het verbod van genocide en met het verbod om de burgerbevolking aan te vallen. De deken weet - vermoed ik althans - ook wel, dat die overwegingen niet te vinden zijn in welk arrest van de Hoge Raad of welke beslissing van het hof van discipline dan ook. En toch neemt hij het, onmiskenbaar tegen beter weten in, mij kwalijk dat ik spreek over ongebreidelde vooringenomenheid van het hof van discipline. Maar dat is een waardeoordeel waarvan hij zou kunnen weten, en ook behoorde te weten, dat mij daarvan geen verwijt kan worden gemaakt. Met name ook gelet op de overweldigende hoeveelheid argumenten en documenten die aantonen dat mijn uitlatingen in overeenstemming zijn met de waarheid en met het recht.

15. Voor alle duidelijkheid teken ik hierbij aan dat het standpunt, dat het hof van discipline zich heeft laten leiden door een ongebreideld vooroordeel, een waardeoordeel inhoudt, in overeenstemming is met de jurisprudentie van het EHRM. Ik wijs hierbij op de zaak *Morice tegen Frankrijk*, waarin het EHRM heeft overwogen⁸:

The court takes the view that, in the circumstances of the case, the impugned statements were more value judgments than pure statements of fact, in view of the general tone of the remarks and the context in which they were made, as they reflected mainly an overall assessment of the conduct of the investigating judges in the course of the investigation.

16. Het komt er feitelijk dus gewoon op neer dat de deken mijn uitlatingen zonder meer afwijst. Met andere woorden, mijn zorgvuldig beargumenteerde opvattingen mag ik volgens hem niet tot uitdrukking brengen. Mijn hecht in de feiten en het recht gefundeerde waardeoordeel omtrent de beslissing van het hof van 19 januari 2015, is volgens de deken normoverschrijdend. Het uiten van een hecht in de feiten, het recht en de moraliteit verankerd waardeoordeel, is volgens de deken niet in overeen-

stemming met hetgeen van een behoorlijk advocaat moet worden verwacht.

17. Geconstateerd dient te worden dat de behandeling van het dekenbezwaar door de raad van discipline niet heeft geleid tot een situatie dat gesproken zou kunnen worden van een eerlijke en onpartijdige behandeling van de zaak. Integendeel, zoals ik in mijn beroepschrift van 20 april 2016 heb uiteengezet, heeft de raad van discipline geen enkel oog gehad voor de fundamentele beginselen van een behoorlijke rechtspraak. Dat het voorliggende dekenbezwaar op geen enkele manier voldoet aan duidelijkheid en onderbouwing, vormde voor de raad van discipline geen enkel probleem. Om die parallel maar eens te trekken: indien een officier van justitie met een tenlastelegging zou zijn gekomen die zo onduidelijk was en zo weinig onderbouwd als het dekenbezwaar, dan zou die officier uit de rechtszaal zijn weggehoond.

18. De raad van discipline heeft mijn uitlatingen dan ook in het totaal niet beoordeeld op de manier zoals ingevolge art. 10, tweede lid, EVRM en de desbetreffende jurisprudentie van het EHRM is vereist. Integendeel, de raad heeft in het geheel niet gelet op de context waarbinnen mijn uitlatingen zijn gedaan. Heeft zich niet afgevraagd of mijn uitlatingen in overeenstemming waren met de feiten, met de werkelijkheid en met het recht. Daarmee dus de lijn van jurisprudentie volgend die al in de zaken *Steur tegen Nederland* en *Veraart tegen Nederland* heeft geleid tot een veroordeling van Nederland wegens schending van art. 10 EVRM.

19. Ik noem één concreet voorbeeld in de thans bestreden beslissing van de raad van discipline. De raad meent mij er een verwijt van te mogen maken dat ik gebruik maak van het woord "bedrog". Maar indien dat een adequate aanduiding is van de werkelijkheid, wanneer dat aantoonbaar in overeenstemming is met de werkelijkheid, dan is er niets mis mee om te spreken over bedrog. Wat dat betreft, kan dan ook een voorbeeld worden genomen in de beslissing van de voorzitter van de raad van discipline te Amsterdam van 2 augustus 2016, ECLI:NL:TADRAMS:2016:171, waarin het gebruik van het woord "bedrog" overeenkomstig de jurisprudentie van het EHRM werd beoordeeld. Dus met inachtneming van de context waarin die term werd gebezigd. Dit leidde ertoe dat, naast de ongegrondheid van andere aspecten van de zaak, de desbetreffende klacht ook op dit punt kennelijk ongegrond werd verklaard.

20. Hoezeer de deken maling heeft aan de beginselen van behoorlijk bestuur en aan de beginselen van een behoorlijke juridische procedure, blijkt uit diens reactie op de brief van mijn raadsman aan het hof van discipline van 17 mei 2017. In die brief verzocht mijn raadsman het hof te bevorderen dat de vereiste duidelijkheid zou worden gecreëerd inzake de uitlatingen waarvan de deken mij een verwijt wenst te maken. De reactie daarop van de deken van 23 mei 2017 was veelzeggend, en tekent mijns inziens zijn tekort aan juridisch en moreel normbesef. De deken meende dat het "*in strijd [zou zijn] met de goede procesorde*", indien zou worden tegemoetgekomen aan het verzoek om precies aan te geven op welke uitlatingen het dekenbezwaar betrekking heeft, en om per uitlating aan te geven waarom deze grensoverschrijdend zou zijn. En de deken schrijft dit nadat hij kennis had genomen, althans geacht moet worden kennis te hebben genomen, van mijn brief van 3 mei 2017 aan het hof van discipline, inzake mijn belangen bij verwijzing van de zaak naar een andere raad van

discipline dan die te Den Haag. De deken schrijft dit nadat hij heeft kunnen lezen dat mede door zijn handelwijze in deze tuchtzaak een Kafkaïaanse situatie was bewerkstelligd.⁹

21. Wanneer wordt verzocht om de duidelijkheid die van meet af aan door de eisende partij in een juridische procedure behoort te worden bewerkstelligd, zeker indien die partij een bestuursorgaan is, is dat volgens de deken in strijd met de goede procesorde. Maar wanneer tuchtrechters handelen in strijd met de bepalingen van de art. 513 en 515 Wetboek van Strafvordering, door zelf te oordelen over een tegen hen gericht wrakingsverzoek, hoor je de deken niet en wil hij zich daarover niet uitlaten.¹⁰ Zie hier de integriteit van een deken, die als bestuursorgaan moet toezien op de integere handelwijze van advocaten. Terwijl hij wettelijk gehouden is om als bestuursorgaan rekening te houden met alle betrokken belangen, heeft hij er geen enkel probleem mee om mijn belangen fundamenteel te schaden. De deken heeft er geen enkel probleem mee om mij in een Kafkaïaanse procedure te betrekken, waarin ik niet weet waartegen ik mij moet verdedigen en, door het ontbreken van welke motivering dan ook, hoe ik dat zou kunnen.

22. Terwijl ieder weldenkend en rechtschapen mens instinctief beseft dat het een uiting is van totale willekeur, van ongebreidelde machtsuitoefening, indien een burger van overheidswege wordt aangepakt vanwege zijn meningsuitingen en de overheid daarbij niet inzichtelijk en controleerbaar beargumenteerd aangeeft waarom die burger wordt aangepakt, geeft deze deken door heel zijn handelwijze te kennen dat dit wat hem betreft een alleszins aanvaardbare handelwijze is. Deze handelwijze van de deken bevestigt dan ook onverkort het oordeel dat ik in mijn reactie van 9 juli 2015 reeds gemotiveerd verdedigde: ik heb te maken met een door en door corrupte deken, die geen enkel juridisch, intellectueel en moreel normbesef vertoont.

23. In meen dan ook dat de huidige tuchtprocedure, nu iedere rechtschapen jurist kan vaststellen dat deze is gebaseerd op een fundamenteel tekortschietend dekenbezwaar, een volkomen charade is. En dit mede gelet op de totaal onrechtmatige en bedrieglijke handelwijze van de raad van discipline. Het meest wenselijke zou dan ook zijn, dat het hof van discipline terstond een einde zou maken aan deze, met een eerlijke en onpartijdige behandeling van een zaak niets van doen hebbende schertsvertoning, door het dekenbezwaar direct ongegrond te verklaren wegens de onbevoegdheid van de deken om zich als bestuursorgaan te mengen in de vrijheid van meningsuiting van advocaten en om toegang te eisen tot de woning die door een advocaat wordt bewoond.

24. Nu het hof, op voor mij onnavolgbare redenen, evenwel te kennen heeft gegeven tot een inhoudelijke behandeling van de zaak te willen komen, meen ik dat het voor het bewerkstelligen van althans een begin van eerlijkheid en onpartijdigheid een noodzakelijke voorwaarde is, dat volledige duidelijkheid wordt geschapen omtrent de vraag wat mij nu precies door de deken wordt verweten, en gemotiveerd wordt aangegeven waarom de deken - gelet op de niet weersproken en dus thans vaststaande feiten - de opvatting is toegedaan dat mijn uitlatingen geen of onvoldoende steun zouden vinden in het feitensubstraat waarop zij betrekking hebben, dan wel daardoor

niet gerechtvaardigd zouden worden. Ik meen voorts dat, indien het hof het onderhavige verzoek zou afwijzen, het hof daarmee te kennen zou geven in het geheel niet te streven naar een eerlijke en onpartijdige behandeling van het dekenbezwaar, maar er bewust op uit zou zijn om mijn alleszins gerechtvaardigde processuele belangen te schaden, door een Kafkaïaanse procedure te willen voortzetten.

25. Ik verzoek het hof dit verzoek tot precisering van de dekenklacht en van de motivering van de daarin neergelegde bezwaren tegen mijn uitlatingen, in te voegen in het proces-verbaal van deze zitting.

M.J.F. Stelling

Noten:

- ¹ EHRM, 28 oktober 2003, *Steur tegen Nederland*, no. 39657/98.
- ² EHRM, 30 november 2006, *Veraart tegen Nederland*, no. 10807/04.
- ³ Ruth DE BOCK: "Grip op kwaliteit", in *Kwaliteit als keuze*, preadviezen Nederlandse Juristen-Vereniging 2015, blz. 27 - 139, m.n. blz. 93.
- ⁴ EHRM 23 april 2015, *Morice tegen Frankrijk*, no. 29369/10.
- ⁵ Mijn brief van 9 juli 2015 aan de raad van discipline, § 5.6.
- ⁶ EHRM 8 juli 1986, *Lingens tegen Oostenrijk*, no. 9815/82, § 46.
- ⁷ EHRM 30 juni 2015, *Peruzzi tegen Italië*, no. 39294/09, §§ 58 en 60.
- ⁸ *Morice tegen Frankrijk*, § 156.
- ⁹ Mijn brief van 3 mei 2017 aan het hof van discipline, §§ 3.9 en 4.3.
- ¹⁰ Memorie van antwoord van de deken van 27 oktober 2016, § 1.